

משוגעי וילנה

אותו קיץ היה מבורך מאד במשוגעים. בכל עיירה שבסביבה הושיבו את המשוגע המקומי על עגלת איכרים והביאו אותו לוויילנה. בלילה הורידו אותו ליד שער הברזל של חצר בית-הכנסת, וזהו. ובבוקר, כשבאו יהודים לתפילה בציבור, נתקלו בברייה חדשה על המדרגות של "קלויז הקברנים". ר' אייזיק השמש כמעט התפלץ. הוא איים שילך לעירייה אם לא יפנו ראשי הקהילה את החצר. הלא אורחי רמי-מעלה באים לראות את "בית-הכנסת הגדול", והם יתחללו. איסרוסון מתעקש לדרוש דרשות באוזניהם. יודקה "הבתולה", הרודף אחרי כל אישה ונערה, משך בשמלתה של אחת הגברות והיא התעלפה. נעשה פה גרוע אף יותר מבוויילקה-החדשה שבית-המשוגעים הגדול עומד שם.

לבד מן המשוגעים האלימים, העלולים להניף מקל, הופיעו גם נרגנים שקטים, כול בעלי שגיונות משונים. אחד, אולקניצקי שמו, ישב באיזו עליית-גג וכתב מכתבים לרמים שברמי-המעלה. הוא מינה עצמו לנשיאה של מדינה יהודית והטביע לו כסף משלו, עם מגן-דוד. יוֹזְלָה וגולדֶצ'קה סובבו עם ה"קדיש" שלהם בעגלת-ילדים בעלת שלושה גלגלים וגבו גרוש בעד כל הצצה בו. סְנֶדֶך שוטט ופואמה ארוכה בכיס הפנימי של מעילו והתחנן שיאזינו לו. שְׁנֵיִיקָה התרוצץ מאיטליז לאיטליז ושאל על קציצות של בשר נמר. וילנה שרצה מופרעים ולא היה מי שיעשה שם סדר.

אברהם קרפינוביץ', "רוחלה החצרונית", בתוך **סיפורי וילנה** (מיידיש – אברהם יבין. עם עובד, 1995), ע' 45-46

אברהם קרפינוביץ' נולד בשנת 1918 בוויילנה ולמד בתיכון בו היתה שפת ההוראה יידיש. אביו היה מנהל התיאטרון העממי בוויילנה ונספה בשואה. עם פלישת הגרמנים ב-1941 נמלט אברהם והגיע עד קזחסטן. לאחר המלחמה חזר לוויילנה. באפריל 1947 עלה על אוניית המעפילים "תיאודור הרצל" שנתפסה על ידי הבריטים ונשלח למאסר בקפריסין. בשנת 1949 עלה אברהם לישראל, בה כתב ספרות ומונוגרפיות ביידיש. בשנת 1976 זכה בפרס "מנדלי מוכר ספרים" לסופרי יידיש. בשנת 1988 זכה בפרס ראש הממשלה לספרות יידיש.

אברהם קרפינוביץ' נפטר בשנת 2004.